

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
BARELY: 7-4125
УНСоюз: BARELY 7-5337

РІК LXXVI Ч. 117 ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 24-го ЧЕРВНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 24, 1969 No. 117. VOL. LXXVI

КОРОТКІ ВІСТІ

Понеділок, 23 червня 1969

В АМЕРИЦІ

У ЧАРЛЬСТОНІ, ПІВД. КАРОЛАІНА, АРЕШТОВАНО пастора Ралфа Девіда Ейбернати, голову великої музичної організації, "Конференція піснеспіву християнського народу", яку заснував був та який провадив док-тр Мартін Лютер Кінг. Йому закинули підбурювання до бунту. Внаслідок страйки 400 музичних робітників у місцевому шпиталі прийшло до вуличних заворушень і сутичок з поліцією. Вилікало Національну Гвардію. Проголошено поліційну годину від 9 до 5 год. ранку.

ПОСАДНИКИ ВЕЛИКИХ МІСТ ЗСА ЗАВІЯЛИСЯ проти минулорічного закону, який передав боротьбу проти злочинності в містах — стейтам. На конференції посадишів у минулому тижні у Вашингтоні стверджено, що стейтські власті більше дбали про збільшення за федеральні фонди нового великого бюрократичного апарату, як за дієве поборювання злочинів у містах. Рішено старатися за новий закон і передачу федеральних фондів безпосередньо великим містам.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ МЕЛВІН ЛЕРД ЗВІТУВАВ на конгресовій Комісії, що кошти продукції 9-ох нових родів зброї збільшилися на три і пів мільярда доларів у порівнянні з переліком обрахунком. Із того на 1,360,000,000 дол. більше коштів отримали дослідні і коштуватимуть продукції нового військового суперсонічного літака С-5А, проти якого виникли в Конгресі поважні застереження.

ІМЕНЕМ Д. Д. АЙЗЕНГАВЕРА ОХРИСТЯТІ новий американський літакозосп, поручуваний атомовою енергією. Ще не подано дати, коли той новий морський вельетень буде готовий і коли відбудеться церемонія його охрищення.

ЕЛІОН РОБЕРТА ДОНОВАН СТАЛА амбасадором на Барбадосі на Карибському морі. Вона була там 7 років тому генеральним консулом, з ділянкою на Барбадосі і всіх інших карибських островах. Пані Donovan має тепер 54 роки. Під час другої світової війни вона дослужилася ступня сотника в американському жіночому корпусі. Барбадос має 166 кв. миль і 250,000 населення та дістав від Британії незалежність у 1966 році.

І МІЛЬЙОН ДОЛ. ДІСТАНУТІ 53 американські астронавти і чотири ади по астронавтам від книжкових і газетних видавництва за їхню розповідь про їх подорожі у космосі. На особу вийде по 16,000 дол. Тепер американські астронавти дістають від держави 13,000 до 27,000 дол. річної плати. Деякі перейшли до різних цивільних компаній, але багато з них залишилися при військовій.

СТЕЙТОВИЙ ПАРЛЯМЕНТ В НЬО ГЕМПШІРІ ПРИНІМАЄ закон, за яким переізна "Гору Плезент" (Принсипу) на "Гору Айзенгавера".

У СВІТІ

ЩОДЕННИК "АЛЬ АХРАМ" В КАІРО ВІЯВІВ, що президент Насер заявив совєтському міністрові закордонних справ Андрєєву Громикіну, що 1) Єгипет не погодиться навіть на найменші територіальні поступки Ізраїлю; 2) ніколи безпосередньо з Ізраїлем не переговорюватиме; 3) не може бути миру на Близькому Сході без вирішення проблеми арабських атаків. Совєти, передавши свою відповідь. Державному Департаменту на пропозицію ЗСА в справі заширення на Близькому Сході, ніби солідаризувалися з Єгиптом, але разом з Єгиптом висловили бажання — продовжувати дипломатичні заходи й закулісові розмови.

В КАНБЕРГІ В АВСТРАЛІЇ ВІДБУЛАСЯ конференція з участю Британії, Австралії, Нової Зеландії, Малайзії і Сінгапуру. Британський міністер оборони Деніс Гіл заявив у палаті громад, що Британія погодилася на тієї конференції зберегти частину своєї воєнної флотії на Далекому Сході і після 1971 року, задля оборони Малайзії і Сінгапуру проти комуністичної загрози. Австралія і Нова Зеландія мають те дотвору з ЗСА, Філіппінами, Сінгапуром і Пакистаном.

ЗАМІРЕННЯ У В'ЄТНАМІ ВІКЛЮЧЕНЕ поки існуватиме уряд південно-в'єтнамського президента Нгуєна Ван Тіа — заявив у Парижі речник Північного В'єтнаму Дюк То. Мовляв: комуністи рішуче відмовляються ділово переговорювати, коли у Сайгоні існує режим Тіа і його заступника Нгуєна Као Кі. Тим часом Нгуєн Ван Тіа приготував покликання 20-членної дорадчої Ради, яка підготувала б найближчі загальні вибори. Головою тієї Ради має стати ген. Дуонг Ван Мін — популярний, як "великий Мін".

В ХАВАРОВСКУ РОЗПОЧАЛИСЯ переговори між СРСР і Комуністичним Китаєм про плаву на прикордонних річках та про спірні прикордонні пункти. Ті переговори йдуть на мішаний Комісії, яку покликано до життя ще 12 років тому. Впродовж того часу відбулося 15 — безплідних — засідань тієї Комісії.

РОДЕЗІЯ БУДЕ проголошена самостійною республікою, мабуть, 11 листопада ц. р., із зрівняння Правнодержавних зв'язків з Британією. Родезія була колонією британською колонією. В минулому тижні своєрідний плебісцит, переведений окремо між 228,000 білих мешканців тієї африканської країни і 4,818,000 чорних автохтонів, схвалила нову конституцію Родезії, за якою, м. і. у парламенті будуть по рівному числу посіл, 50:50, представителі білі і чорні мешканці, передумовою, що чорні мусять внести до державної скарбниці однакову суму податків, що ті вносять білі, — у практичній це може статися за кілька генерацій.

АРАБСЬКА ЛІГА ПРОГОЛОСИЛА бойкот радіоіспускних Колумбії Бродкестінг Систем: з усіх арабських держав виділять представників тієї радіовислани. Причиною та, що велика американська радіовислани КБС має також своїх представників в Ізраїлі і співпрацює з ізраїльськими властями і радіовисланими.

ІЗРАІЛЬ ВИВІСЛАНІВ 300 акрів землі і всі тамешні будинки, власність арабів, в частині Йорданії, яку Ізраїль окупував після червоної війни в 1967 році. Вивисланими арабам мають дати відшкодування. На тій землі мають поселити ізраїльських військовиків, щоб створити там піввійськову станцію. Але прем'єр Молда Меір припинила процедуру вивислання внаслідку скарги арабів і обіцяла перевірити справу.

НОВИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЖОРЖ ПОМПІДУ ДІСТАВ широку гратуляційну депешу від президента Ніксона, в якій заявляв Помпіду у признні американського Уряду й народу та бажанні загінити американсько-французькі взаємини.

ЗАГРОЗА ПОВЕНІ В УКРАЇНІ Й МОЛДАВІЇ МИНУЛА, ШКОДИ — ВЕЛИЧЕЗНІ

У московських "Ізвестіях" з 19 червня опубліковано вістку кореспондента Романова з Кишинева: "Сім діб на берегах Дністра і Пруту триває посидимок людей з несподіваною літньою повинною. Внаслідок сильних злив, що пройшли в Карпатах і на півночі Молдавії, з верховин у долини ринула вода лавина. Рівень води піднявся на 7-8 метрів... Були затоплені десятки населених пунктів, тисячі гектарів посівів, садів, виноградин. Подекуди пошкоджені електроніки, зруйновані окремі будинки жителів, а також громадські будови". Далі кореспондент з Кишинева повідомляє, що "завдяки заходам, прийнятим Радою Міністрів республіки і партійними органами, стихійні приборкані... Території повертаються в свої береги. Уряд республіки вживає заходів, щоб допомогти потерпілим районам". Ці ж самі московські "Ізвестіях" з 12 червня 1969 р. повідомляють, що злива триває тільки два дні, тепер з 19 червня повідомляють, що вона триває 7 днів. У вістці по телефону з Києва тоді, 12 червня, було сказано: "Два дні тривала в Карпатах і на території Івано-Франківської, Львівської, Закарпатської і Чернівецької областей зливи. Переповнилися, розлилися гірські річки і величезна маса води ринула в долини, затопивши деякі населені пункти в кількох районах". Кореспондент "Ізвестіях" А. Козлов звернувся до першого заступника голови Ради Міністрів Української СРР Н. А. Соболь, з проханням розповісти про боротьбу з повінню та заходах, скерованих на ліквідацію наслідків повені. — Після зливних дощів, що прийшли 7-8 червня, — сказав Н. А. Соболь, — рівень води на Дністрі, Північ та Іхніх північів різко підвищився... Були вжиті надзвичайні заходи для евакуації людей з найбільш загрожених місць. Завдяки цьому вдалося урятувати життя багатьох тисяч громадян. На нещастя, жертви все таки є. Затонуло декілька осіб з числа тих, хто в ці вихідні дні перебував по межам населених пунктів і не чув сигналіз тислоти. Повинь завдала шкоди народному господарству. О-

собливо потерпіли Івано-Франківська і Львівська області. Під водою опинилося багато населених пунктів, промислові і комунальні підприємства, житлові і громадські будови. Зруйновано десятки мостів, на окремих ділянках розмиті шосейні шляхи і залізничні дороги, виведені з ладу лінії електропередач і зв'язку. Під водою опинилися великі площі посівів с-госп. культур, лугів, пасовищ... Про масштаби рятункових робіт видно з того, що в Івано-Франківській області за ці два дні евакуйовано в безпеці місця 15,000 осіб. Ім на допомогу були послані вертольоти (гелікоптери — Переладка), амфбії, моторові катери, сотні автомашин із сусідніх областей — Тернопільської, Вінницької, Волинської та інших. Евакуйовані із затоплених населених пунктів, громадяни забезпечені харчуванням і речами першої необхідності. Велика турбота проявлена до дітей. Їх радо прийняли в піонерські табори, дитячі садки, ясла. Вчора вода в річках, за виключенням Дністра, почала спадати. Там, де вона спала, вже розпочалися роботи для відновлення. Створюються бригади для ремонту підприємств, шкіл, магазинів, житлових будинків, доріг, мостів, ліній електропередач і зв'язку. Уряд України подає потерпілим районам всебічну допомогу — технікою, будівельним матеріалом, обладнанням, товарами народного вжитку".

Відділи Ембриджу й Аліквіппи відзначили бенкетом 75-річчя УНСоюзу

Аліквіппа, Па. — В суботу 21-го червня в місцевому Українському Домі 120-го Відділу УНСоюзу влаштували відділи мистецтва й Аліквіппа бенкет для відзначення 75-річчя Українського Народного Союзу. Підготовкою та проведенням бенкету займався спеціальний комітет, що його очолював головний радний УНСоюзу Андрій Джула, та в складі якого були: Євген Кармазин, Володимир Рефт, Станіслав Прокопчук, Іван Антупаш, Осип Надак, Іван Левицький, Йосип Білик, і Володимир Древна. Проводив бенкетом, в якому взяло

У Франції новий уряд з участю видатних діячів поміркованого центру

Париж. — Новий французький президент Жорж Помпіду призначив уряд, що складається з 18-ох міністрів і 20-ох державних секретарів. Прем'єром став доперішній голова французького парламенту, посадив міста Бордо, Жак Шабан Дельма. Останнього в уряді де Голля прем'єра, колишнього довголітнього міністра закордонних справ Моріса Кюв де Мюрвіля, виставили в новому уряді не-ма. Міністер закордонних справ Мішель Дебре став міністром військових справ, а міністром закордонних справ став Моріс Шуман, голова парламентарної Комісії для закордонних справ, відомий прихильник з'єднання Європи з участю Британії. Не слід переплутувати його з Робертом Шуманом, колишнім французьким прем'єром і міністром закордонних справ, одним з авторів Європейської Економічної Спільноти та Організації ста-но-вильного промисловості. Міністром фінансів став

Валері Жіскар д'Естен, який виступив був з уряду де Голля, заявивши про прихильником прийняття Британії до Європейської Економічної Спільноти. Також міністрами справедливості і хліборобства стали видатні діячі французького політичного центру, Рене Плевен і Жан Дюгамель. Хоч всі учасники нового уряду в більшій або меншій мірі співпрацювали були з де Голлем, а деякі з них були активними діячами французького підпільного руху спротиву проти німецької окупації, керованого де Голлем, всеж новий уряд виявляє значне відхилення від "твердого" де-голізму" — стверджують найперші коментатори. За новою конституцією — уряд не потребує затвердження парламентом, ані записання. В середині відбудеться перше засідання нового уряду під проводом президента Помпіду, а в четвер прем'єр Шабан Дельма представить новий уряд парламенту.

Рокфеллер вернувся з відвідин у 3-ох дальших державах Південної Америки

Нью-Йорк. — Нью-Йоркський губернатор Нелсон Рокфеллер вернувся в місто 22 червня ц. р. з Південної Америки, де він — в останній турі — відвідав Бразилію, Парагвай і Уругвай. У Бразилії і Парагваї він зустрів ворожих йому демонстрацій, зате в Уругваї ворожі демонстрації продуктували йому обмеження до облідних відвідин в Пунте дель Есте, де він

конфорував з президентом Хорхе Пачеко Ареко, не відвідавши навіть столиці Уругваю Монтевідео. Загалом Нелсон Рокфеллер, який плавно говорить по-іспанськи і добре знає південно-американські відносини, з'язку з власними фінансовими операціями з різних тамешних країнах, відвідав до-тепер 14 південно-американських держав. Три держави — Чиле, Венесуела і Перу — просили його заехать поки що ні відвідин. Рокфеллер заявив дуже позитивно про висліди своїх нарад з південно-американськими державними мужиками та представниками різних тамешних ставів і верств населення. Він висловив переконання, що його подорож і зв'яз, що його предкладає президентів Ніксона, створює "зворотний пункт" в політиці ЗСА супроти Латинської Америки, встановивши цілком нову систему американської співпраці і допомоги.

Бівер, Джан Гуд, мол. Ювілейну промову, складену з двох частин, української та англійської, виголосив за- (Закінчення на стор. 3-й)

У ФІЛАДЕЛЬФІЇ ВІДБУЛОСЯ ЮВІЛЕЙНЕ ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ ЗУАДН

ЗА 25 РОКІВ ЗУАДН ЗІБРАВ І РОЗДІВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПОТРЕБ ДВА З ПОЛОВИНОЮ МІЛЬЙОНІ ДОЛАРІВ — ВІД УКРАЇНСЬКИХ, АМЕРИКАНСЬКИХ ТА МІЖНАРОДНИХ УСТАНОВ.

Філадельфія (п.). — Між багатьма ювілейними датами цього року восени надійде час відзначити 25-річчя створення Злушеного Українського Американського Допомогового Комітету, ЗУАДКУ, чи, кажучи популярно, ЗУАДАК-у. Ювілейні відзначення заплановані на початок жовтня. Тепер в Канцелярії ЗУАДКУ-у при 5020 Олд Порк Роуд, у суботу 25 червня відбудеться святкове засідання Екзекутиви цієї організації, за яким заходам якої десятки тисяч українських переселенців у таборах повноцінної Німеччини й Австрії дістали правну опіку, а під час великого переселення в різні країни з допомогою ЗУАДКУ перемістилися 70 000 українців. Як і 25 років тому, коли в ЗСА не надто було безпечно сказати слово "українець", а командант англійського полку в англійській зоні Німеччини наказав зрівати всі написи українською мовою в таборах, бо то написи "коллаборантів"... — ЗУАДК далі очолює його співтворець і незмінний президент д-р Володимир Галан.

До Екзекутиви також входять віце-президенти від різних установ і організацій: д-р М. Стахів, Р. Слободян, П. Лисогір, Антін Ватюк, д-р Ол. Білик, В. Мазур, адр. М. Пізнак, п-і Катерина Пелехонко, ексекутивний директор ред. О. Тарнавський, скарбник проф. д-р В. Т. Гнатюк, секретарі установи: п-і О. Генгало і п-і Павліна Пізнак. Більшість членів Екзекутиви були на святковому засіданні, яке відкрив д-р В. Галан згадкою про особливо складні умови праці в 1944 й наступних роках для ЗУАДКУ. Із створення багатьма організаціями і тисячами свідомих громадян ЗУАДКУ, селюванням для допомоги потерпілим від війни в Україні, допомогти українцям у ЗСА і допомогти українським політичним емігрантам у повноцінній Європі, спершу не забивали співпрацювати ні одна американська організація. Чимало працівників таких установ згодом були викинуті, як комуністичні, або про-червоні, деякі керівники потім дісталися до СССР. ЗУАДК, хоча установа харитативна (Закінчення на стор. 3-й)

ПІДГОТОВА ДО ДЕСЯТОГО КОНГРЕСУ, РЕФОРМА ПУБЛІКАЦІЙ ТА ІНШІ СПРАВИ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ ЧЕРГОВИХ НАРАД ЕКЗЕКУТИВИ УНКА

Нью-Йорк. — Підготовка та проведення Десятого Конгресу Американських Українців, що має відбутися 24 і 25-го жовтня ц. р. в Нью-Йорку, реформа публікацій, звіти поодиноких комісій та президента і скарбника і цілий ряд інших справ були предметом чергових нарад Екзекутиви Українського Конгресового Комітету, що відбулися тут минулої п'ятниці, 20-го червня, ввечері. Народи відкрив президент УНКА проф. Лев Добрянський, проводив ними ексекутивний віце-президент Йосип Лисогір. Під час наради найбільше уваги віддано справі підготовки та проведення Десятого Конгресу Американських Українців в жовтні цього року. Про підготовку до Конгресу в терені інформували директор Канцелярії УНКА мгр. Іван Базарко, реасумуючи побажання Відділів УНКА та платників Національного Датку, що їх висловлюється в листах та на громадських зібраннях і нарадах. Його звіт доповнювали інші, що брали участь в нарадах в поодиноких місцевостях. Проф. д-р Едвард Жарський з'ясував пропозиції комісії щодо програми і переведення Конгресу. Референти і дискусанти висловлювали певність, що добийшла підготовка Конгресу в центрі і в терені, зокрема велика увага до побажань і пропозицій Відділів та платників, як і досвід з попередніх Конгресів причиняється до того, що Десятий Конгрес стане новим межевим каменем в органі-

зації і розвитку Української еміграції в Америці та в її ауслідах допомогти українським народам в його еміграції до волі і незалежності. Крім Конгресу, багато уваги приділено збереженню ред. Ігнатія Вільницького пропозиції Інформаційно-публікаційної комісії щодо реформи англомовної публікації УНКА. Комісія конкретно пропонує, щоб замість двох публікацій, "Українського Кwartальника" і "Вісестеню", видавати збільшену "Кwartальник" та на цьому зосередити публікаційну увагу УНКА. Одні з дискусантів піддержували пропозицію Кодексу, інші її опростували, але дискусія була більше теоретичного порядку, бо Комісія не пропонує нагальних змін, рекомендації їх на істиче цього, яг. початок нового року, отже в цій справі може висловитись ще Десятий Конгрес та внести в ній есентуальні рішення.

Засідання Ради Директорів 6-го вересня

У вакаційному часі канцелярія УНКА працює нормально, але Екзекутива не відбуває своїх щомісячних нарад. Отже чергові наради Екзекутиви рішено відбутись у п'ятницю, 5-го вересня, і вони попередять чергове засідання Ради Директорів УНКА, що відбудеться в суботу, 6-го вересня, та матиме на своїм порядку головну підготовку та переведення Десятого Конгресу Українців Америки в жовтні ц. р.

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ ВІДБУЛА ЗАСІДАННЯ

Вінніпег (СКВУ-ПІК) — 1 і 11 червня відбулися засідання Президії Секретаріату СКВУ. На першому засіданні, що відбулося разом з Контрольною Комісією Секретаріату СКВУ, Президія розглянула частинний звіт Контрольної Комісії. Загальний звіт буде опублікований, як тільки закінчиться контроль доповідства Організаційної Комісії по підготовці СКВУ в Нью-Йорку. Контроль доповідства Програмової Комісії Вінніпегу закінчено. Контроль проводить

п. Юліан Ревай та д-р М. Марунчак. Друге засідання в основному було присвячене біжущим організаційним справам. Президія затвердила намічений план праці, фінансування та персональний склад Комісії дослідів в Україні (голова — проф. Ю. Войко). Оформлено також Комісію для справ культури, яку очолює пані Людмила Івченко (ЗСА), на жаль, вона вже відійшла у інший світ. Буде призначений новий голова Комісії для справ культури СКВУ.

УКРАЇНСЬКІ ФЕСТИВАЛІ У ДАУФІНІ ПЕРЕТВОРЮЮТЬСЯ У ВСЕНАДАДІСЬКУ КРАЙОВУ ІМПРЕЗУ

Дауфін, Манітоба. — Майже три чверті століття тому, в 1896-му році, в цьому містечку біля Вінніпегу тодішній редактор "Свободи" о. Нестор Дмитрів, відвідавши українських поселенців у Канаді з доручення конвенції Українського Народного Союзу, відправив першу на канадській землі українську Службу Богу. На пам'ятку тієї події там поставлено Хрест Свободи, а два роки пізніше, в 1898-му році збудовано першу в Канаді українську церкву св. Михайла, яка збереглася й досі-яке як культурна пам'ятка Канади. У цій місцевості з такою світлою українською традицією вже від чотирьох років відбуваються на початку серпня Крайові Українські Фестивали, що перетворилися вже у все-канадський культурний імпрезу та мають максимальну увагу провінційної і федеральної влади, як і загалу громадства, про що говорять десятки тисяч людей на таких фестивалах.

І свою програмою перевищують усі дотепершні. Одночасно з головних концертних атракцій фестивалю буде виступ спроводжених з Лондону "Донських Козаків" — тріо українських танцюристів, що своєю майстерністю здобули собі світовий розголос, виступаючи на найбільших сценах на всіх континентах. Українці в Америці знають про їх виступ не тільки з преси, але й з телевізії, бо ця група українських артистів виступала на відомій програмі Еда Суллівана. Між численними вокальними й інструментальними та танцювальними групами, що виступають в програмі триденного фестивалю, є відомий в Канаді і своїх радісних і телевізійних виступів Тед Комар і його оркестра. Запланована мистецька виставка відомого нашого артиста А. К. Калюки з Міннеаполісу та інших. Керівником програми фестивалю є Ярослав Семчинський.

Оформлюється музей півонів Величезна по популярності Крайових Українських Фестивалів Канади в Дауфіні

спонукала і заохотила їх офіційно і керівників фестивалю і керівників і поширювати, включаючи все нові ділянки. Можна б сказати, що майже спонтанно почав організуватися там Музей Півонів, який вже сьогодні має багато вартісних експонатів, що ними українські півонери в Канаді освоювали прері та кляли основи під світлий розвиток адаптованої країни. Між експонатами є такі, як ткацький верстат, ручно вишитий ярмо для волів та багато ін., хліборобського знаряддя, що його ручно виробляли українські півонери.

День Українського Народного Союзу

Цьогорічний Крайовий Український Фестиваль Канади в Дауфіні включатиме День Українського Народного Союзу, цієї найстаршої і найбільшої української громадської установи в Новому Світі, що в цьому році відзначає своє 75-річчя та з якою тісно зв'язане українське життя в Канаді від самого початку його організації. День УНС відбудеться в

СВОБОДА

FOUNDED 1933

(Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303)

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1102 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly \$5.00.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за зміст, який не є редакційним.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Президент, проблеми, преса

Присутньому на пресовій конференції президента Річарда Ніксона, що відбулася в минулий четвер, насупилися різні рефлексії. Перш за все — подивилися зорієнтованість Президента у преріальних міжнародних і внутрішньокрайових проблемах, здобута досвідом колишнього конгресмена, сенатора, віце-президента, голови великої партії й видавця адвоката. Йому поставили 24 запити — щодо В'єтнамської війни, Паризької конференції, переговорів з СРСР у справі роззброєння, протипотенційної атомової оборони, дослідів з новою атомовою зброєю, Близького Сходу, Південної Америки, фінансової політики, студентських заворушень, вибору посади сенатора, Комісії закордонних справ і т. д. На всі запити Президент відповідав негайно, вичерпно, без жаданця паперу в руках, — всіх журналістів, що його запитували, називав на прізвиська.

Пригадалось, що в 1962 р. коли Ніксон програв губернаторські вибори у Каліфорнії, він гостро докоряв журналістів на своїй пресовій конференції, яку назвав „останньою“ у своєму політичному житті. Журналісти забули йому це і вибачили, бачачи в ньому не тільки Президента країни, а й найбільш на це становиче кваліфіковану людину, яка знає також значення преси.

По суті порушених справ — Ніксон заповів даліше стягнення з В'єтнаму військ, залежно від здатності південнов'єтнамської армії і поступу на Паризькій конференції. Але відмовився відвернутися спиною до обраного в Південному В'єтнамі президента, затарувавши таку вигоду комуністам, як рівнозначну з вимогою, щоб Америка капітулювала. Він закликав комуністів взяти участь у нових виборах в Південному В'єтнамі під міжнародною контролею. Відмовився від одностороннього воєнного перемир'я без гарантій, що й ворог шануватиме перемир'я. Завдяк своєму довірі й директорів ЕФБІАЙ Гуверів, якого несподівано американський світ злочини і проти якого постійно виступають американські ліберали. Підкреслює факт, виявлений в останніх виборах у різних містах ЗСА, що „люди мають досить безстрашності та насильства“. І не заважає призначити, що мусить змінити свою думку і свої рішення в залежності від змінених обставин.

Така пресова конференція — це лекція державницького знання і думання. Це показна лекція гармонійної співпраці Президента найбільшої мілітарної і господарської потуги з потугою вільного друкованого слова.

Могутня сила

Народи світу створили безліч приказок про правду і кривду, про остаточно перемогу правди. „Правда як не топа, а вона все нагорі випливає“, каже наша власна народна мудрість. Правда і преса — це два нерозривні поняття. Все, що є фактом, правдою, якщо не переходить за межі міжнародних мірних стінок, може й повинно бути опубліковане в пресі. Так і є у вільному світі, де преса відіграє роль інформатора, повідомляючи читачів про правдиві факти, про події від найбільш до найменших. Це й справедливо, бо, наприклад, зустріч членів урядів різних держав, що має велике значення для багатьох народів — є важливою звісткою, але й родина зустріч, на якій гості добровільно склали на громадські потреби якусь суму — також важлива звістка для даної спільноти.

Інша річ — совєтська преса. Там, де панує неволя, преса не може бути вільною. Комуністична преса не інформувала, а перш за все старалася впливати на читача, „виховувати“ його в бажаному для режиму дусі.

Однак, правда — це така могутня сила, що в певних обставинах перемагає навіть беззаконня, „закондавство“ комуністичних країн. Найбільше пригноблена преса в СРСР, в тій новачинській російській імперії, де правдиві слова пильнової не так „комунізму“, як того, щоб поневолені нації не підводили голови, не набирались національної гордості, власних аспірацій. Та навіть у таку найбільш заковану пресу пробивалися цим дилем правди. Маємо на увазі публікації в московській „Правді“ з 10-11 червня та усіх т. зв. республіканських газет за промов керівників різних комуністичних партій на „світовому з'їзді“ у Москві. Майже 9 років Москва намагалася окликати той з'їзд, але, скликавши, мусить дотримуватися наперед ухваленого протоколу. Ось тому надруковано промови і перегляди промов представників комуністів Італії, Ізраїлю, Румунії, у яких є обвинувачення СРСР за напад на ЧССР за намагання СРСР втручатися у життя сателітних країн, за сварку з червоною Китаєм. Могутня сила правди перемагає навіть там, і совєтські читачі довідуються бодай де-що з власної преси.

Роман Лівницький

ГАРВАРД ПЛАТИТЬ ДИВІДЕНДУ УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРИ

Українська суспільність Америки передала Гарвардському університетові на першу катедру українознавства 600,000 доларів. Від аплата останньої рати промишлено 8 місяців, і тому варто було б адекватно переосмислити відповіді: чи не завелика українська громада у своїх надіях?

Очевидно, повної відповіді на це питання ще не можна дати. З великою плути збільшено тільки малу частину. Покищо видно тільки загальні зарисовки того, що, надією, поставив в недалекому майбутньому. А все ж і те, що вже зроблено, має свою певну вагу. Започатковано викладачі з історії України. На викладачів запрошено двох наших передових істориків, професорів О. Оглоблина і Л. Крижанівського. Знайшлися і студенти в числі 20 осіб. Як на початок — це викликає добре. Викликає заходи до відкриття катедри літератури.

Але, на нашу думку, найбільший успіх, який досі досягнуто — це видавничий української наукової літератури. На список творів, які мають повністю вийти у чергових академічних році, поставлено 25 великих наукових праць. (Іх назви проголошено на сторінках багатьох українських пресових органів). Деякі з них — це рідкісні книги, видані в XIX або на початку XX століття; уже від двох років немає їх в продажу ні в Україні, ні поза її границями. Немає не лише тому, що ніхто їх не перевидавав, а тому, що вони були являю або скрито заборонені окупаційною владою. На Заході ж їх немає в бібліотеках, бо, як відомо, Європа і Америка ще доведана мало цікавилися українськими справами. Отже, задум перевидавати якраз такі твори треба вважати подією в нашому культурному житті.

25 книг матимуть понад 12,000 сторінок друку. Щоб як слід усвідомити, що це означає, вистачить сказати, що ціла наша наукова продукція у вільному світі лігала другою світовою війною, і це дуже багато перевищує цю кількість. Наші наукові установи при своїй своїй напругливості й посвяті не могли розвинути повної видавничої діяльності тому, що не мали на це достатніх фондів.

Звідки бере фонди на видавничу катедру українознавства?

Факт, що катедра зможе видати зрідка одного року таку значну кількість наукової літератури, відразу насуває питання: як же це так? Аджеж вона зі своїми 600,000 дол. також скроєна установка, отже звідки взялися в неї гроші на такий імпортанти в н. д. а. який план?

Тасмачині загадки криється ось у чому: Гарвард — це найстаріший, найславніший університет Америки і один з кращих університетів у світі. Він має високий престиж в наукових колах усіх

народів. Книжки, видані під його фірмою, куди легше продавати, ніж ті, що їх видають менше знамі інституції. В цьому й криється успіх видавничого плану нашої катедри.

Німечке видавничство в Мюнхені домовилося з нашою катедрою, що воно видаватиме за її рекомендацією кожного року 25 книг і надаватиме їх на власний рахунок, при чому всі копії друку і продажу видавничого беруть на себе. Само собою, йому належить також прибутки з розпродажу. Наша катедра має оплатити тільки копії підготови скріптів. Все інше робить за неї і для неї видавничство.

З цього бачимо, що, користуючись престижем Гарвардського університету, розв'язано одну із найважливіших проблем нашого культурного життя: забезпечено друком і продажем української літератури передовим центром світової науки і інституцій, де виховується еліта народів світу. Це, як не-як, великий успіх. Вже він один вартий того труду і грошей, які вложено в організацію катедри.

Щоб це краще побачити, це наше досягнення, варто оцінити його в грошах. Другі поширення 25 томів наукових праць коштуватиме 200-300 тисяч доларів. Ми самі без фірми великого університету, ледве чи й продали б їх. Наше видавничство було б дефіцитним, і тому прийшлося б постійно звертатися за пожертвами до громадств. На довшу мету це „не працювало б“, і наші видавничі плани скорше чи пізніше опинилися б у стані неперервної кризи і занепаду. З цього видно, що катедра — це тільки може забезпечити безперерйну видавничу діяльність, але й заощадити гроші, зокрема тим з нас, до яких наші установи з усього нагод звертаються за підтримкою. Можна з деяким оправаданні сказати, що цілі видання перших 25 книг Гарвардський університет поверне українцям 600,000 з тих 600,000 дол., які влили на катедру.

Потрібні нові наукові праці

Але видавничство — це не тільки гроші, але й скріпті, добрі наукові праці, гідні того, щоб вони появились під фірмою великої наукової інституції. Отже, на дальшу мету наш видавничий план залежатиме від наших дослідників і від якості їх наукових праць. Кожного року можна буде видати 20-25 книг. Чи нашішуть їх наші вчені? Дотепер, коли не було видавничих м. о. ж. ливостей, часто говорилось про те, що в шухлядах науковців є десятки скріптів, яких нема кому видати. Коли це правда, то можна буде ці великі запаси використати і випустити їх у світ. Перед українською наукою, отже, розкриваються нові обрії, але й вистають нові вимоги. Відповісти на них — значить творити нові скарби української культури.

ПАРТИКУЛЯРНЕ ЧИ ВСЕНАЦІОНАЛЬНЕ

(Дискусійне)

У нашому історичному бутті ми були сильними тільки тоді, коли у нашому народі всенаціональне перемагало партикулярне. Таких, однак, здорових моментів було небагато, тож і силу свою виявляли ми не часто. Світлий історичний період державності і таких державних вельнів, як Володимир Великий, Богдан Хмельницький, Іван Виговський чи діячі національно-визвольних рухів, як Петлюра, Коновалець, Чупринка, почасти мав на наших очах рух. Не є завданням цієї статті аналізувати причини такого стану. Про це написано безліч статей і книжок. Хоч розбирати минуле, видивити його світлі моменти та аналізувати невдачі — речі завжди корисні й потрібні, поки живуть покоління, витягувати з історії відповідні висновки, не наслідувати світла, а уникати муть причин, що доводили до трагічних невдач.

Стверджуємо, що українська національна психіка хитилася більше до партикулярного, як до всенаціонального. Ми завжди були індивідуалісти, як всеукраїнці, і перекладали нашу збірну психіку з суперіндивідуалістичної на всенаціональну поступав дуже повільно. Доказом того, як діють наш партикулярний та локальний патріотизм, є епідемічні з'їзди різних наших землячів. Майже в кожну числі наших газет можна знайти повідомлення про з'їзд земляків якогось міста чи повіту або справоздання про відбудий з'їзд, закликаючи до складання грошових пожертв на пропам'ятку книгу цієї чи іншої „визначення“.

Чи варто це робити, чи не зайня витрата енергії, часу та грошей? Чи цей локальний патріотизм приносить нам багато позитивного? Чи

не є це глибоко зворнені і підсвідомо діючий гін до роздубілення радше, як до об'єднання, до узагальнювання? Коли влаштуємося з'їзди, тож і силу свою виявляли ми не часто. Світлий історичний період державності і таких державних вельнів, як Володимир Великий, Богдан Хмельницький, Іван Виговський чи діячі національно-визвольних рухів, як Петлюра, Коновалець, Чупринка, почасти мав на наших очах рух. Не є завданням цієї статті аналізувати причини такого стану. Про це написано безліч статей і книжок. Хоч розбирати минуле, видивити його світлі моменти та аналізувати невдачі — речі завжди корисні й потрібні, поки живуть покоління, витягувати з історії відповідні висновки, не наслідувати світла, а уникати муть причин, що доводили до трагічних невдач.

Стверджуємо, що українська національна психіка хитилася більше до партикулярного, як до всенаціонального. Ми завжди були індивідуалісти, як всеукраїнці, і перекладали нашу збірну психіку з суперіндивідуалістичної на всенаціональну поступав дуже повільно.

Доказом того, як діють наш партикулярний та локальний патріотизм, є епідемічні з'їзди різних наших землячів. Майже в кожну числі наших газет можна знайти повідомлення про з'їзд земляків якогось міста чи повіту або справоздання про відбудий з'їзд, закликаючи до складання грошових пожертв на пропам'ятку книгу цієї чи іншої „визначення“.

Чи варто це робити, чи не зайня витрата енергії, часу та грошей? Чи цей локальний патріотизм приносить нам багато позитивного? Чи

не є це глибоко зворнені і підсвідомо діючий гін до роздубілення радше, як до об'єднання, до узагальнювання? Коли влаштуємося з'їзди, тож і силу свою виявляли ми не часто. Світлий історичний період державності і таких державних вельнів, як Володимир Великий, Богдан Хмельницький, Іван Виговський чи діячі національно-визвольних рухів, як Петлюра, Коновалець, Чупринка, почасти мав на наших очах рух. Не є завданням цієї статті аналізувати причини такого стану. Про це написано безліч статей і книжок. Хоч розбирати минуле, видивити його світлі моменти та аналізувати невдачі — речі завжди корисні й потрібні, поки живуть покоління, витягувати з історії відповідні висновки, не наслідувати світла, а уникати муть причин, що доводили до трагічних невдач.

Стверджуємо, що українська національна психіка хитилася більше до партикулярного, як до всенаціонального. Ми завжди були індивідуалісти, як всеукраїнці, і перекладали нашу збірну психіку з суперіндивідуалістичної на всенаціональну поступав дуже повільно.

Доказом того, як діють наш партикулярний та локальний патріотизм, є епідемічні з'їзди різних наших землячів. Майже в кожну числі наших газет можна знайти повідомлення про з'їзд земляків якогось міста чи повіту або справоздання про відбудий з'їзд, закликаючи до складання грошових пожертв на пропам'ятку книгу цієї чи іншої „визначення“.

Чи варто це робити, чи не зайня витрата енергії, часу та грошей? Чи цей локальний патріотизм приносить нам багато позитивного? Чи

не є це глибоко зворнені і підсвідомо діючий гін до роздубілення радше, як до об'єднання, до узагальнювання? Коли влаштуємося з'їзди, тож і силу свою виявляли ми не часто. Світлий історичний період державності і таких державних вельнів, як Володимир Великий, Богдан Хмельницький, Іван Виговський чи діячі національно-визвольних рухів, як Петлюра, Коновалець, Чупринка, почасти мав на наших очах рух. Не є завданням цієї статті аналізувати причини такого стану. Про це написано безліч статей і книжок. Хоч розбирати минуле, видивити його світлі моменти та аналізувати невдачі — речі завжди корисні й потрібні, поки живуть покоління, витягувати з історії відповідні висновки, не наслідувати світла, а уникати муть причин, що доводили до трагічних невдач.

Стверджуємо, що українська національна психіка хитилася більше до партикулярного, як до всенаціонального. Ми завжди були індивідуалісти, як всеукраїнці, і перекладали нашу збірну психіку з суперіндивідуалістичної на всенаціональну поступав дуже повільно.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: Д-р Михайло Дамський

МЕДИЧНІ НОВИНИ

I

На сторінках медичних журналів уже довгий час ведеться дискусія доволі контроль народжень з поміччю різних таблеток. Чимало засосуперечних думок висловлено у зв'язку з тим, чи і наскільки таблетки проти завагітніння можуть виводити згустки крові, т. зв. промболоїти. Це спонукало медичні центри звернути особливу увагу на дослід над цими таблетками.

Останнім часом у медичній літературі гадують про це одну можливу дію цих таблеток: у деяких пацієнтів, які мають нахил до психічних недуг, зокрема психозів, є тенденція до самогубства, вони покращують стан. Запирічено, що у таких пацієнтів тенденція до самогубства в значній мірі поменшується або й цілком зникає. Повного вивчення цього феномену покищо нема, і справа залишається в стані гіпотези. Все ж деякі дослідники вважають, що таблетки для контролю народжень можуть стати в деяких випадках ліком проти депресивних станів та нахилу до самогубства.

II

Подягу століттями вважалося „панською хворобою“, бо й справді багато людей із вищих соціальних клас хворіло на неї. Медичними дослідженнями встановлено, що причиною подагри і болюми артритів, які постають на основі подагри, є високі вміст в крові сечової кислоти. Тож, базуючись на наукових даних, відкинуто теорію, що ця хвороба виникає лише внаслідок соціального характеру причин.

Однак, рід істориків, а також дослідників історії медицини звертали увагу на те, що деякі визначні люди мали цю хворобу.

Відомий автор Г. Елліс у своїй праці „Студія брентійського генія“ відзначає, що подягу у провідних промислах англійської нації проявляється в більшій мірі, як в інших прошарках населення. Мали подягу Олександр Великий, Карло Великий, Мільтон, Ньютон, Дарвін. Деякі дослідники вважають, що на подягу хворів також Богдан Хмельницький.

Останніми роками переведено чимало дослідів у ЗСА, Британії та інших країнах над вмістом сечової кислоти в крові у різних прошарків населення. Редакція статті журналу Американського Медичного Об'єднання минулого місяця подіє цікаві висновки з тих дослідів. Виявляється, що справді існує позитивна зв'язаність між висотою сечової кислоти в крові і рівнем освіти людини.

III

Нові операції „суглобів“, сильно пошкоджених артритом або іншими недугами, поширюють обрії для ортопедичної хірургії. С у г а би пальців, зап'ясть, ліктя, плеча та деякі інші можуть бути тепер замінені штучним матеріалом, який забезпечує їх нормальне функціонування.

До цього часу при операціях суглобів вживалися для заміни суглоба нерухомі сталі, але цей матеріал не надається як заміни м'якшій суглобів. Тепер як повідомляють ортопеди, застосовують для цього синтетичну силіконову гуму. Матеріал цей дуже міцний, а при тому доволі еластичний. Про його людський організм приймас без ускладнень. Суглобів такого матеріалу може зігнути 90 і більше разів, а цього людини вистачає більше як на все її життя. Останніми часами передано 1500 таких успішних операцій.

IV

Для зацікавлених подаємо, що т. зв. „пейпінгери“ — апарати з електричною батареєю для регулювання ритму серця тепер вживаються доволі часто. Згідно з даними Американського Медичного Об'єднання понад 25 тисяч людей успішно перейшли такі операції. Про цей апарат та його діявання ми писали минулого місяця.

Ірл Воррен закінчив свою добу в Найвищому Суді

Вашингтон. — У понеділок 23-го червня тут у Найвищому Суді мала відбутися історична зміна, як Ірл Воррен, що був головним суддею Найвищого Суду впродовж останніх 16 років, відступив своє місце своєму наступникові Воррену Е. Виргеру. Загальною вважається, що „добра“ Ірла Воррена в Найвищому Суді була одною з найбільш контроверсійних та позначилася багатьма історичними рішеннями, до яких належить і останнє в справі конгресмена Адама Клейтона Поуелла, якого Палата Репрезентантів була усунула з попереднього Кон-

рового театру у Львові в рр. 1941-1944 та на еміграції „Театру в п'ятиці“.

Багато нового в життя гімназії вніс учитель Микола Венгін у літературі — Угріні Беагрішній, Козак Нитка. Він щойно закінчив Червоногородський університет, і в Рогатині була його перша вчительська посада.

До того часу він кілька разів на час відпочивав у Львові, у Наддніпрянську Україну. Бував у Києві, Чернівцях, Полтаві, Харкові; гостював у Олександрівці Куліш — Ганни Барвінок на хуторі „Мотронівка“, в Борзни на Чернігівщині, нав'язував дружні взаємини з письменниками-громадянами — Грицьком Чупринкою, Оленою Пчілкою, Павлом Богачевим, Христею Алчевською, Миколою Вороним, Іваном Липою та ін., а деякі їх листи, наприклад, Ів. Нефуса-Левицького, як цінності, зберігав у записаних рядках.

(Далі буде)

Василь Волицький

ДЕЩО ПРО РОГАТИН І ПРО РОГАТИНСЬКУ ПРИВАТНУ УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ

(4)

З пошаною дивилися учні на сеньйора нашої учнівської громади Петра Волося, „сугефюера“ (дєсєтєнєк) австрійської артилерії, що у вересні 1913 р. записався в нашої гімназії до V класу. Було нам відомо, що за похвалою чинові Мирослава Січинського (в квітні 1908 р. Січинський застрелив у намісничій палаті у Львові царського намісника графа А. Потьцького) наш сеньйор мусів покинути львівську Академічну гімназію і шукати захисту у війську.

Органом самоуправи був журнал „Вісник“, що його у форматі 8" відбивали на циклостві. У „Віснику“ містив свої поезії Олекса Притика з VI класу, завжди замріяний, гарний наш друг. Дмитро Білик з VII класу пробував у тому ж „Віснику“ своїх письменницьких сил у психологічній повісті „Не буде з його геній“. Гарними рисунками прикрашували сторінки журналіста учень VII класу Турчин.

В класі під проводом учителів-опікунів працювали літературно-наукові гуртки. Мабуть, чи не на

першому місці було Товариство ім. Івана Франка, що його восени 1912 р. в громаді учнів II „В“ класу організував опікун Лев Смукла. Товариство придбало гарну бібліотеку, закупивши її за гроші, зароблені копанням буряків у парку о. Павла Кудрика. Бібліотеку прикреслили в першу чергу видавним львівською „Просвітою“ за редакцією Юліана Романчука твори Івана Франка і інших українських класиків. Поруч стали кращі видання творів Марка Вовчка, М. Коцюбинського, Б. Лепкого, І. Н.-Левицького, Ольги Кобилянської, Бориса Грінченка, А. Кашенка, Дмитра Яворницького, історичні повісті А. Чайківського, „Тарас Бульба“ М. Гоголя у перекладі М. Садовського, „Хіба ревуть воли, як ясла повні“ П. Мирного та ін. Запромуєрували книжку „Рад“, літературно-мистецький журнал „Українська Хата“ і „Сяйво“, а з галицьким проф. Лев Смукла визначив нам „Діло“ і „Свободу“.

Товариство подбало також про прикрашення класної кімнати. Придбали у великих різьблених рамках портрет Івана Франка, ікони Ісуса-Христия і Божої Матері, і завісили їх на розкішному гуцульському килимі, у тині двох гарних олеандрів: вікна прикрасили легкими прозорими прикрасами. Миківками красувалися у різьблених рамках „В'їзд Богдана Хмельницького до Києва“, картина М. Івасюка і його ж „Богун під Берестечком“. Добродушно всіма ж до зоромленого хлоп'яти заборонили на картині Ф. Красницького „Гість з Запоріжжя“.

Автори цих рядків судилися бути першим головою Товариства і цей обов'язок виконувати до кінця червня 1914 р. В управі Товариства працювали: Гриць Ковальчук, по війні організатор громадсько-культурного життя у рідних Боринцях Гребенського повіту; Микола Телішевський, Гриць Ревуцький з Кніселі і Грицько Карпа з Трудовача Золочівського повіту.

Книжки з бібліотек — класної і шкільної — ми читували пильно і на теми прочитаного вели розмови з нашим опікуном Л. Смуклою на сходинах Товариства. Хоча ми були ще молоді — пізнали під його проводом ідейний зміст таких творів, як Франків „Каменярі“, „Великі Роковини“, „Пролог“ до поеми „Мойсей“ та Б. Лепкого „Голос надії“. Читали також „Підземну Росію“ Степняка і публікацію „Як судили Мирослава Січинського“.

З почину Товариства в листопаді 1913 р. була організована прогулянка до Львова з метою по-знайомити нас, „провінціалів“, з українським Львовом. Проф. Смукла показав нам дім І. Франка, а в книгарні НТШ на Ринку ч. 10 ми побачили й самого поета. Після повороту до Рогатина не без гордо-дощів оповідав про це наш класний товариш Гнат Баранюк.

Під керівництвом проф. Смукли успішно працював теж гімназійний Драматичний гурток. В ньому перші лаври здобував Йосип Гіряк, майбутній корифей театру „Березіль“ у Києві, українського опе-

12 травня, 1940 р. відбувся в Дрездені, Східній Німеччині, похорон лікаря д-ра Володимира Шуровського. Відійшла на другий свій лодіи, що заслужував не тільки на пам'ять рідних і знайомих. Відійшов за кришталевим характером і золотим серцем. А для нас, українських Січових Стрільців, дорогий побратим. Відправлення його на вічний спочинок — брат Євген з дружиною та велика громада німців, що прийшли попрощатися свого лікаря-добродія і відкрили його могилу рясним вінком квітів.

Д-р В. Шуровський скінчив медичний факультет перед першою світовою війною. В 1914 р. вступив до Українських Січових стрільців і з ними перебув до кінця всіх радощів і смутин. Дуже швидко його призиче стрільці скоротили і зміжилися на „Шурю", з ч'ю була достаток прихильності до нього і внаслідок його віжної поведінки. Шурю завжди був готовий допомогти, ширю шикував раненими і хворими, а в вільних хвилинах цікавився творчістю УСС, передовим віршами, піснями і малюнками. На медичні теми говорив не любив. Коли хтось питав його про щось таке, відповідав, але вичайно кінчив: „Зрештою — питайте ще..." — і відсилав до іншого стрільцяого лікаря.

В 1916 р. д-р Шуровський був відправлений в український час обслуговував ранених і хворих; а прешти сам заховів на тиф, але швидко пропав його і після лікування в УГАРрії вернувся до Львова. Тут працював як шкільний лікар і викладав гігієни. В часі другої світової війни він подався 1939 р. на захід і від 1940 р. працював у Дрездені як шкільний лікар.

30 років не мав я і не мав інші його знайомі з ним контакту. Але ми знали, що він, хоч важко, але пробивався крізь життя. Часто заглядали ми Шурю, а на с. Володимир бажали йому в душі всього добра. Коли на людина має хвиби, але коли б мене запитали про хвиби Шурю, я не знав би, що відповісти. Хвіба одної був занадто скромний. Зато прикмети легко вичислюють Перша — чесний, друга — добрий, третя — ідеальний, четверта — розумний, п'ята — здібний факхівець, шоста — вірний друг...

Помер на 81 році життя. Що люди відходять з цього світу — природне явище, що відходять старі люди — це більше природне, ала жаль не знав нас на аргументи. І нам сердечно жаль за Шурюком.

Ще ніколи в нашії історії не було так багато родинних півк по всьому світі українських могил. Не знаю, чи існує така країна, де б не було б. А в Східній Німеччині... І жертви війскої палили в Дрездені і шкільного

А тепер долучилася та могола д-ра Володимир Шугроулова. Вкрили її кати адянчих пацієнтів-німців, а я, побіч тих квітів, складало оце її споми́ни — від себе і від нас — Українських Гічових Стрільців.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“		ЛИСТА Ч. 13	
М. Туралський,		М. І. Костів, Гардсайд	
Ніо Парк	\$ 10.00	М. Мартиненко, Трентон	2.00
І. М. Делет, Квінтон	8.00	М. Монтух, Дітройт	2.00
А. Герман, Мейвуд	5.00	І. Монах, Трентон	2.00
З. Воркевич, Тімміс	4.00	І. Романчик, Філадельфія	2.00
Р. Лукашівський, Чикаго	4.00	І. Свободян, Бруклін	2.00
В. Вальдур, Віннетка	3.00	М. Яблочук, Воррен	2.00
І. Войнарівський, Чикаго	3.00	М. Войко, Квінсленд	1.00
Б. Г. Врублевський,		С. Балзанський,	
Фріленд	3.00	Френклін Парк	1.00
М. Горват, Трентон	3.00	В. Бойко, Мешвілл	1.00
З. Діттон, Чикаго	3.00	С. Бурштінський, Чикаго	1.00
І. Дорошенко, Ірвінгтон	3.00	В. Вавринчук, Ліхольд	1.00
І. Іванішин, Байон	3.00	В. Вербанський, Елкхарт	1.00
А. Засуляк, Філадельфія	3.00	І. Вітнік, Омага	1.00
З. Ковалішин, Дірборн	3.00	Я. Дрітнік, Монтрель	1.00
І. М. Коронейський,		А. Гладілович, Монтрель	1.00
Августа	3.00	С. Герловський,	
Костянтин, Річмонд	3.00	Філадельфія	1.00
А. Лаврук, Альтуна	3.00	А. Гіпп, Фіндла	1.00
А. Левкович, Колумбус	3.00	Г. Доскок, Торонто	1.00
І. Р. Луцішин, Чикаго	3.00	О. Дрощ, Мамі	1.00
А. Маджорак,		І. І. А. Дусаненко	1.00
Елмвуд Парк	3.00	Ніо Парк	1.00
А. Москаль		Д. Сесі, Ватервайт	1.00
Спрінг Веллей	3.00	Л. Сесі, Саміт	1.00
О. Окренський, Нюарк	3.00	М. Каптула, Арнольд	1.00
О. Оленчак, Регіна	3.00	І. Кобасовський,	
Г. Онуфій,		Кренфорд	1.00
Іоні Александр Сеті	3.00	Г. Косалль, Бріджтон	1.00
І. Шпайтль, Ніо Парк	3.00	Т. Космій, Статфорд	1.00
І. Ренета, Дітройт	3.00	М. Крайчик, Шарфа	1.00
М. Рибчук, Філадельфія	3.00	А. Кушнік, Асторія	1.00
С. Селінський, Таунтон	3.00	В. Левітський, Фелікс	1.00
Терелський, Штесбург	3.00	І. Ліпаль, Янгстаун	1.00
М. Турко,		М. Лисовський, Бостон	1.00
Ніо Гайд Парк	3.00	Г. Лучняк, Філадельфія	1.00
З. Червошук, Рочестер	3.00	В. Лудкович, Монровія	1.00
І. Шенчук, Рочестер	3.00	В. Міхнович, Чикаго	1.00
З. Шило, Чикаго	3.00	І. Мокршинський, Ірвінгтон	1.00
І. М. Андрієвський,		О. К. Мороз, Лейквуд	1.00
Парма	2.00	Н. Остащук, Чикаго	1.00
М. Воднар, Торонто	2.00	В. Пакулук, Мінеаполіс	1.00
А. Богданович, Мамі	2.00	А. Палігнієвський, Мейфілд	1.00
І. Воячук, Стратфорд	2.00	О. Родяк, Елмонтон	1.00

3. Вуката, Бломсфілд	2.00	А. Смішко, Бронкс	1.00
4. Воловодюк,		В. Смішко, Трой	1.00
Ніо Провіденс	2.00	А. Теплюк	
5. Гайда, Вудбрідж	2.00	Елмдара Гайто	1.00
6. Грешна, Американ	2.00	Г. Туча, Вільямсест	1.00
7. Данилюк, Райтан	2.00	П. Федорак, Роместер	1.00
8. Дзюба, Клівленд	2.00	Н. Филипович, Чикаго	1.00
9. Зубаль, Валлінфорд	2.00	І. Цегельницький,	
10. Журак, Вудалей	2.00	Джерал Сіті	1.00
11. В. І. Каранович,		І. Куркан, Чикаго	1.00
Нюарк	2.00	М. Чайківський,	
12. Карпик, Філадельфія	2.00	Джамейка Плейн	1.00
13. Коней,		Н. Шалінський, Чикаго	1.00
Форт Лаудердейл	2.00	А. Яременко, Пассайк	1.00

Різне

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \right) = \frac{\partial L}{\partial x}, \quad \frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{y}} \right) = \frac{\partial L}{\partial y}, \quad \frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{z}} \right) = \frac{\partial L}{\partial z}$$